

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ "ГРІНВІЧ"

Анотація. Проаналізовано фінансову звітність ТОВ "Грінвіч", розглянуто основні економічні показники його діяльності та досліджено фінансовий стан підприємства шляхом розрахунку та аналізу коефіцієнтів фінансової стійкості, зазначено основні напрями поліпшення фінансового стану підприємства.

Аннотация. Проанализирована финансовая отчетность ООО "Гринвич", рассмотрены основные экономические показатели его деятельности и исследовано финансовое состояние предприятия путем расчета и анализа коэффициентов финансовой устойчивости, указаны основные направления улучшения финансового состояния предприятия.

Annotation. The financial statements of "Greenwich" Ltd. and the main economic indicators of its activity were analyzed, financial condition of the enterprise was investigated by calculating and analyzing ratios of financial stability, and also main directions improving the financial condition of the company were given.

Ключові слова: суб'єкт малого підприємництва, фінансова стійкість, платоспроможність, фінансовий стан, фінансова звітність.

В умовах ринкової економіки постійно зростає кількість суб'єктів малого підприємництва (СМП), які є важливими учасниками ринкових відносин. СМП гнучкі до змін в економіці, надають населенню додаткові робочі місця, є виробниками 9 – 9,5 % ВВП від загального рівня ВВП країни [1]. Сучасний ринок товарів та послуг не зможе існувати без СМП, тому що вони взаємодіють з великими та середніми підприємствами, виготовляють велику кількість виробів, що користуються попитом серед споживачів.

Питанням складання та аналізу фінансової звітності СМП у свій час приділили багато уваги такі вчені-економісти, як: М. Вахрушина, Л. Пашкова, В. Завгородній, М. Кужельний, В. Карпов, Г. Ямборко, Н. Лукіна, В. Новодворський, Ю. Аніскін та інші, але не всі питання залишилися достатньо висвітленими. Кожна галузь та кожне підприємство має свої особливості, які обов'язково відображаються в звітності та потребують детального аналізу.

Мета дослідження – оцінити фінансовий стан суб'єкта малого підприємництва, проаналізувавши його фінансову звітність.

Завдання дослідження: розглянути фінансову звітність ТОВ "Грінвіч"; провести аналіз основних показників діяльності підприємства; виявити зв'язок між факторами, які впливають на чистий прибуток.

Об'єктом дослідження є суб'єкт малого підприємництва, а предметом – фінансова звітність ТОВ "Грінвіч". Згідно із законом України "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні", СМП – це юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [2].

Як і всі суб'єкти господарювання, СМП повинні складати фінансову звітність. Для них встановлена скорочена за показниками та обсягом фінансова звітність, до складу якої входять: форма № 1-м "Баланс" та форма № 2-м "Звіт про фінансові результати".

З метою вивчення та проведення аналізу фінансової звітності СМП було розглянуто ТОВ "Грінвіч". Основним видом діяльності Товариства є оптова торгівля біологічно активними добавками (БАД).

Розглянувши форму № 1 та № 2 за 2010 – 2011 рр. можна сказати, що економічні показники діяльності ТОВ "Грінвіч" у 2011 р. були значно кращі, ніж за попередній період. Так, у 2011 р. виручка від реалізації склала 4 761,2 тис. грн, що на 380,7 тис. грн, або на 8,69 %, більше, ніж у 2010 р. Відповідно, чистий дохід збільшився на 8,3 %, але при цьому темпи зростання собівартості реалізованої продукції склали 110,84 %. Збільшення собівартості реалізованої продукції може бути наслідком підвищення цін постачальників на товари, зростання заробітної плати працівників, збільшення частки транспортно-заготівельних витрат та ін. [3].

Як результат, у 2011 р. ТОВ "Грінвіч" отримало прибуток у розмірі 80,9 тис. грн, хоча в 2010 р. підприємством були понесені збитки в розмірі 167,7 тис. грн. Але все ж такі показники рентабельності є не дуже високими, однак кращими, ніж у попередньому періоді. Рентабельність продукції 2,26 % показує, що підприємство має прибуток у розмірі 2,26 % з кожної гривні, витраченої на виробництво і реалізацію продукції.

Рентабельність продажів, що дорівнює 2,05 %, характеризує питому вагу прибутку в складі виручки від

реалізації продукції. Рентабельність продажів у 2011 р. збільшилась порівняно з 2010 р., то це свідчить про підвищення конкурентоспроможності продукції на ринку, оскільки свідчить про зростання попиту на продукцію.

Коефіцієнти фінансової стійкості підприємства (таблиця), крім коефіцієнта маневреності, не відповідають нормативним значенням. Так, значення коефіцієнта автономії є дуже низьким, тобто підприємство існує в основному за рахунок залучених засобів. Коефіцієнт маневреності свідчить, що майже всі власні кошти знаходяться в мобільній формі. Коефіцієнт залежності свідчить про велику частку позичкового капіталу. Коефіцієнт фінансового ризику даного підприємства набагато перевищує достатній рівень, – це означає, що позичковий капітал у 2 – 3 рази перевищує власний капітал товариства.

Таблиця

Коефіцієнти фінансової стійкості ТОВ "Грінвіч" за 2009 – 2011 рр.

Показник	Нормативне значення	2009 р.	2010 р.	2011 р.
коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	0,3281+	0,2591	0,2274
коефіцієнт маневреності	$\geq 0,5$	0,99	0,98	0,96
коефіцієнт фінансового ризику	не > 1	2,05	2,86	3,4
коефіцієнт залежності	не $> 0,5$	0,67	0,74	0,69

Таким чином, ТОВ "Грінвіч", маючи достатньо великий власний капітал, використовує позичковий капітал, при чому останній у декілька разів перевищує власний, що негативно відображається на платоспроможності підприємства. Таке твердження можна зробити тому, що власний капітал не в змозі покрити запозичені кошти. Тобто існує велика ймовірність того, що в разі погіршення результатів діяльності (постійне отримання збитків) підприємство збанкрутує та залишить непогашеними свої зобов'язання.

Побудувавши трикомпонентну модель фінансової стійкості товариства (2011 р.), можна отримати дані, що у підприємства кризовий стан, що дуже ризиковано для продовження діяльності. Керівництву підприємства варто збільшити власні кошти та зменшити частку позичкових засобів. Після впровадження таких заходів та при наявності (зростанні) прибутку підприємство досягне успіху в сфері своєї діяльності.

Однак незважаючи на існуючі негативні моменти, на підприємстві спостерігаються позитивні тенденції: збільшення обсягів реалізації, виручки від реалізації продукції, отримання чистого прибутку та ін.

ТОВ "Грінвіч" має доволі широкий асортимент продукції, що сприяє збільшенню покупців та каналів збуту товарної продукції. Серед найбільш вигідних каналів збуту можна виокремити роздрібні торгові організації, оскільки вони приносять найбільший дохід підприємству. Серед реалізованої продукції найбільш розповсюдженим товаром є харчові добавки, на які існує великий попит.

На основі даних Звітів про фінансові результати за декілька років було побудовано економіко-математичну модель, в якій:

залежна змінна: темпи зростання чистого прибутку підприємства – y ;

незалежні змінні: x_1 – темпи зростання прибутку від операційної діяльності, %; x_2 – темпи зростання собівартості реалізованої продукції, %; x_3 – темпи зростання чистого доходу, %.

Модель має вигляд: $y = 0,05 + 1,55 \times x_1 - 7,77 \times x_2 + 7,22 \times x_3$, тобто в результаті проведеного аналізу було виявлено зв'язок темпів зростання чистого прибутку підприємства з усіма факторами. Показник темпів зростання собівартості реалізованої продукції найбільше визначає зміну y ; значення коефіцієнтів регресії (перед x_1 та x_3) позитивне, що свідчить про позитивну кореляцію між y та цими двома факторами; значення коефіцієнта регресії перед x_2 негативне, що свідчить про негативну кореляцію між y та другим фактором.

Таким чином, ТОВ "Грінвіч" у 2011 р. мало кращі результати діяльності, ніж за попередні роки, але все ж таки для підприємства можливе вдосконалення. Так, автор пропонує:

проводити розрахунки з покупцями з попередньою оплатою, щоб зменшити частку дебіторської заборгованості. Це приведе до збільшення власних грошових коштів, що в свою чергу буде сприяти зменшенню кредиторської заборгованості товариства, а отже і позичкового капіталу;

збільшити власний капітал шляхом поповнення додаткового, що матиме позитивні результати, адже фінансова стійкість підприємства підвищиться;

провести рекламну кампанію для розширення кола покупців, що сприятиме підвищенню попиту на продукцію. Фінансова звітність є дуже важливим елементом бухгалтерського обліку, тому що вона дає змогу внутрішнім і зовнішнім користувачам дізнатися про стан справ підприємства, результати його діяльності, ефективність використання ресурсів та існуючі проблеми, а детальне вивчення та аналіз отриманої фінансової інформації надасть користувачеві розуміння наявних проблем, причин їх виникнення та шляхів вирішення.

Наук. керівн. Петряєва З. Ф.

Література: 1. Державний комітет статистики. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua. 2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України № 4618-VI від 22.03.2012 р. – Режим доступу : www.rada.gov.ua. 3. Фінансова звітність (ф. № 1 та № 2) ТОВ "Грінвіч" за 2009 – 2011 рр.